

ŽUPANIJSKI SUD
U
ZAGREBU

25-05-2006

PRIMLJENO

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 174/06-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenome od sudaca Vrhovnoga suda Milana Gudelja, kao predsjednika vijeća, te Ante Potrebiće, Hajrije Novoselec, Ranka Marijana i Milivoja Mikora, kao članova vijeća i više sudske savjetnice Gordane Korotaj, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. Slobodana Davidovića, zbog kaznenih djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH, odlučujući o žalbama optuženika i državnog odvjetnika, podnesenim protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 29. prosinca 2005. godine, broj K-rz-1/05, u sjednici održanoj dana 25. travnja 2006. godine, u nazočnosti zamjenice Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Marinke Orlić,

presudio je:

Odbijaju se žalbe opt. Slobodana Davidovića i državnog odvjetnika kao neosnovane i potvrđuje presuda suda prvog stupnja.

Obrazloženje

Pobijanom presudom, opt. Slobodan Davidović, proglašen je krivim da je, na način opisan u toč. 1) izreke, počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj: 31/93 – pročišćeni tekst i ispravak tog zakona "Narodne novine", broj: 35/93, nastavno: OKZRH), te da je, na način opisan u toč. 2) izreke, počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH, pa mu je za kazneno djelo iz čl. 120. st. 1. OKZRH, na temelju tog zakonskog propisa, utvrđena kazna zatvora u trajanju od četrnaest godina, a za kazneno djelo iz čl. 122. OKZRH, na temelju tog zakonskog propisa, utvrđena kazna zatvora u trajanju devet godina, pa je primjenom čl. 43. st. 1. i 2. toč. 2. OKZRH osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od petnaest godina, u koju kaznu mu je temeljem čl. 45. st. 1. OKZRH uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 12. lipnja 2005. godine pa nadalje.

Temeljem čl. 122. st. 4. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine, broj 110/97, 27/98, 58/99, 112/99 i 58/02, u daljnjem tekstu: ZKP), optuženik je oslobođen dužnosti naknade troškova kaznenog postupka.

Protiv te presude žalbu su podnijeli optuženik i državni odvjetnik.

Optuženik se žali osobno i po branitelju Nenadu Sarti, odvjetniku u Zagrebu, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te zbog odluke o kaznenoj sankciji, s prijedlogom da se presuda ukine i vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje. Kako su i žalba optuženika osobno i žalba uložena po branitelju, podnesene iz istih žalbenih razloga i s istim žalbenim prijedlogom, to će obje žalbe biti razmatrane kao jedna žalba.

Državni odvjetnik se žali zbog odluke o kaznenoj sankciji s prijedlogom da se presuda preinači na način da se optuženiku izrekne kazna zatvora u trajanju od dvadeset godina.

Na žalbe nisu podneseni odgovori.

Zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske u svom pisanom očitovanju od 13. ožujka 2006. godine, broj KŽ-DO-456/06, predložio je da se žalba državnog odvjetnika prihvati, a žalba optuženika odbije kao neosnovana.

Žalbe nisu osnovane.

Na žalbu optuženika zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Pobijajući presudu po ovoj osnovi, optuženik u odnosu na djelo iz toč. 1) izreke presude ponavlja svoju obranu da se inkriminiranog događaja morao ponašati kako mu je bilo naređeno, da nije imao izbora, jer bi inače i sam bio likvidiran kao i oštećenici, ponavlja da on nije pucao u oštećenike, te da se iz snimke prikazane na glavnoj raspravi ne vidi da bi on u bilo kojem trenutku pucao u bilo koga. U odnosu na djelo pod toč. 2) izreke presude, u žalbi se ponavlja obrana kojom se tvrdi da se on u inkriminirano vrijeme uopće nije nalazio u Boboti, posebno se ukazuje na dopis Službe za otkrivanje ratnih zločina iz Beograda iz kojeg proizlazi da su "Škorpioni" osnovani 15. lipnja 1992. godine, a što, po mišljenju žalitelja, potvrđuje njegovu obranu da nije bio prisutan nedvojbenom ozljeđivanju ošt. Junačka koje se događalo 31. listopada 1991. godine. Smatra da je još jednom trebalo zatražiti podatak o nastanku jedinice "Škorpioni", te ukazuje na određene nesuglasnosti i nedosljednosti u iskazima svjedoka Pavičića i Junačka, danim u istrazi i na glavnoj raspravi, koje nesuglasnosti, po njegovom mišljenju, ukazuju da on nije osoba koja je sudjelovala u fizičkom maltretiranju i ozljeđivanju oštećenika.

U stvari, u žalbi se i ne iznosi ništa novo što sud prvog stupnja nije ocjenjivao, već se samo na temelju subjektivne ocjene dokaznog materijala pobija ispravnost utvrđenog činjeničnog stanja. No međutim, valjanom analizom provedenih dokaza, ispravno je stajalište suda prvog stupnja glede odlučnih činjenica u odnosu na oba kaznena djela za koja je optuženik proglašen krivim.

Neosnovani su žalbeni navodi optuženika kojima on, u odnosu na kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, ponavlja svoju obranu da je na sudjelovanje u spornom događaju bio prisiljen od strane komandanta Medića, te da ni na koji način nije osobno sudjelovao u samoj likvidaciji navedenih osoba. Ovakvu obranu je sud prvog stupnja s pravom odbacio kao neistinitu i neuvjerljivu, te na temelju iskaza ispitanih svjedoka Roberta Koprivanca, Đorđa Matijevića i Zorana Vučenovića, kao i na temelju sadržaja reproducirane snimke, osnovano zaključio da je optuženik počinio sve inkriminirane radnje opisane u toč. 1) izreke presude, a koje sadrže sve bitne elemente kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH.

Ne može se prihvatiti žalbeni navod optuženika da on uopće nije pucao iz pištolja, već da je pištolj izvadio iz futrole i držao u rukama samo iz razloga da ne bude sumnjiv, budući su svi oko njega imali oružje u rukama. Naime, unatoč tome što se na snimci događaja ne vidi trenutak kada optuženik ispaljuje hice iz pištolja, reproduciranom snimkom je utvrđeno da se čuju hici iz pištolja, te da se vidi kako hici pištolja pogađaju tijela oštećenika, s time da nitko drugi od sudionika te akcije ne koristi pištolj, pa se iz navedenog razloga žalbeni navodi optuženika da on ni na koji način nije osobno sudjelovao u samoj likvidaciji navedenih osoba ne mogu prihvatiti kao osnovani.

Isto tako, neosnovani su i žalbeni navodi kojima se tvrdi da je optuženik na sudjelovanje u spornom događaju bio prisiljen od strane komandanta Medića, da nije imao izbora, te da se inkriminiranog događaja morao ponašati kako mu je bilo naređeno, jer bi inače i sam bio likvidiran. Optuženik baš ni na koji način nije niti pokušao izraziti svoje neslaganje s postupkom likvidacije oštećenika, unatoč tome što tvrdi da s akcijom nije bio suglasan, te unatoč tome što tvrdi da je on jedini mogao komandantu sve reći u lice. Također, tijekom postupka nije utvrđeno da bi oštećenik izrazio bilo kakvu nevoljkost ili nelagodu, nema neodlučnosti u njegovom ponašanju, niti se iz bilo koje okolnosti može zaključiti da bi on, pod cijenu svog života, bio prisiljen na takvo ponašanje. Cjelokupnom obranom u odnosu na ovo kazneno djelo, optuženik bezuspješno pokušava umanjiti svoj značaj i položaj koji je imao u jedinici "Škorpioni", pri čemu su takvi navodi obrane nelogični i proturječni kako utvrđenim činjenicama, tako i ostalim navodima obrane. Sud prvog stupnja je valjano, iscrpno i logično ocijenio i obrazložio zašto takvu obranu optuženika, koja se sada ponavlja i u žalbi, ne prihvaća, a koje razloge, u svemu ispravne, prihvaća i ovaj sud drugog stupnja.

Izvedenim dokazima s potpunom sigurnošću je utvrđeno da je optuženik, zajedno s neutvrđenim brojem drugih pripadnika "Škorpiona", za vrijeme i na području odvijanja oružanog sukoba, preuzeo zatočene i za borbu onesposobljene osobe, koje su u cilju usmrćenja odveli do mjesta kasnije likvidacije gdje su ih, na način opisan u izreci presude, maltretirali, vrijeđali i ponižavali, te ih na kraju ubili pucajući iz automatskog oružja i pištolja. Nedvojbeno je utvrđeno kako je optuženik aktivno sudjelovao u spornom događaju (prima izravnu naredbu komandanta, tijekom odvođenja oštećenika do mjesta likvidacije izdaje direktne naredbe zarobljenicima i drugim pripadnicima "Škorpiona", sudjeluje u maltretiranju i ponižavanju oštećenika, te upotrebljuje pištolj pri likvidaciji oštećenika), pri čemu postupa svjesno i s namjerom, te nesumnjivo prihvaća kao svoje i sve radnje koje poduzimaju drugi pripadnici "Škorpiona".

Slijedom navedenog, sud prvog stupnja je na temelju rezultata glavne rasprave izveo ispravan zaključak da je opt. Slobodan Davidović, na način pobliže opisan u toč. 1) izreke pobijane presude, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba izvršio

napad na pojedine osobe onesposobljene za borbu, posljedica kojeg napada je smrt tih osoba, čime je u cijelosti svojim ponašanjem ostvario sva bitna obilježja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH.

Također, i u odnosu na kazneno djelo iz toč. 2) izreke presude sud je, na temelju svih izvedenih dokaza, a posebice na temelju iskaza svjedoka Željka Junačka i Ivice Pavičića, te nalaza i mišljenja sudsko-medicinskog vještaka, pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje.

Nisu prihvatljivi žalbeni navodi optuženika da se on u inkriminirano vrijeme uopće nije nalazio u Boboti, pri čemu se posebno ukazuje na dopis Službe za otkrivanje ratnih zločina iz Beograda iz kojeg proizlazi da su "Škorpioni" osnovani 15. lipnja 1992. godine, a što, po mišljenju žalitelja, potvrđuje njegov navod da nije bio prisutan nedvojbenom ozljeđivanju ošt. Junačka koje se događalo 31. listopada 1991. godine.

Naime, svjedoci Željko Junačko i Ivica Pavičić su, neovisno jedan od drugoga, gledajući javno prikazanu snimku smaknuća osoba, s potpunom sigurnošću prepoznali optuženika, pri čemu svakako valja naglasiti da su ovi svjedoci optuženika prepoznali po liku i izgledu, a ne po imenu (pa znači isključena je mogućnost da se inkriminiranog događaja netko drugi predstavio njegovim imenom), te da su kroz cijeli tijek postupka, bez imalo sumnje, odlučno tvrdili da je upravo optuženik taj koji je ošt. Junačka i starijeg muškarca iz Antina fizički i psihički zlostavljao, mučio ih i prema njima nečovječno postupao. Neke različitosti u iskazima ovih svjedoka u istrazi i na glavnoj raspravi, koje se ističu u žalbi, minornog su značenja i treba ih sagledavati u kontekstu izuzetnih okolnosti straha i borbe za vlastiti život, u kojima su se ovi svjedoci nalazili u vrijeme inkriminiranog događaja, zbog čega nema sumnje da su njihovi iskazi, u onoj neophodnoj, bitnoj mjeri, podudarni, bez obzira na manje nedosljednosti. Prema tome, osnovano sud zaključuje da su iskazi svjedoka Željka Junačka i Ivice Pavičića u bitnim činjenicama suglasni i time vjerodostojni, tim više kada se uzme u obzir medicinska dokumentacija, te nalaz i mišljenje liječnika vještaka, pa su neosnovani žalbeni navodi optuženika da upravo nesuglasnosti i nedosljednosti u iskazima ovih svjedoka ukazuju da on nije osoba koja je sudjelovala u fizičkom maltretiranju i ozljeđivanju oštećenika, budući se u inkriminirano vrijeme uopće nije nalazio u Boboti. Niti okolnost da, iz dopisa Službe za otkrivanje ratnih zločina iz Beograda, proizlazi kako su "Škorpioni" osnovani 15. lipnja 1992. godine, a inkriminirani događaj se zbio 31. listopada 1991. godine, ne dovodi u sumnju istinitost iskaza svjedoka Pavičića i Junačka, koji su odlučno i sigurno tvrdili da je optuženik, inkriminiranog događaja, imao oznake "Škorpiona" na uniformi, jer ispravno zaključuje sud prvog stupnja da formalno organiziranje jedinice "Škorpioni" ne znači da isti nisu postojali kao neformalne skupine ili pojedinci. S obzirom na navedeno, neosnovan je i žalbeni navod da je bilo potrebno još jednom zatražiti podatak o nastanku jedinice "Škorpioni", čime optuženik očito želi ukazati na nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, no provođenje ovog dokaza nema smisla, ni svrhe, a niti bi se time ovako, u svemu pravilno, utvrđeno činjenično stanje promijenilo.

Stoga je sud prvog stupnja, valjanom analizom i ocjenom provedenih dokaza, u potpunosti i pravilno utvrdio činjenično stanje, te osnovano zaključio da je optuženik, kršeći pravila međunarodnog prava, ratne zarobljenike mučio i prema njima nečovječno postupao i nanosio im velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i zdravlja. Utvrđenim ponašanjem optuženika prema zarobljenim hrvatskim braniteljima (ošt. Željka Junačka je udarao šakama i nogama, njegovom glavom udarao o zid, te ga nastavio udarati nogama u predjelu rebara i

nakon što je pao na pod u polusvjesnom stanju, te je fizički osakatio starijeg muškarca iz Antina neutvrđenog identiteta tako što mu je odrezao jedno uho) u potpunosti su ostvarena sva bitna obilježja kaznenog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH

Stoga, činjenično stanje nije pogrešno, a ni nepotpuno utvrđeno.

Na žalbu državnog odvjetnika i na žalbu optuženika zbog odluke o kazni.

Državni odvjetnik smatra da je sud prvog stupnja precijenio značaj olakotnih okolnosti, te da nije u dovoljnoj mjeri cijenio sve otegotne okolnosti, te da je optuženiku, s obzirom na način počinjenja i nastupjele posljedice, izrekao preblage pojedinačne i jedinstvenu kaznu zatvora. Posebno se ističe okolnost da je optuženik bio pripadnik paravojne jedinice "Škorpioni" u vremenu od 1991. godine pa sve do 1995. godine, kroz koje cijelo razdoblje je sudjelovao u nedjelima i počinjenu kaznenih djela s najtežim mogućim posljedicama.

Optuženik pak smatra da mu je kao olakotno trebalo cijeniti to što se nije krio, nije opirao uhićenju, te to što unatoč pozivu za odlazak u Kanadu nije otišao jer je želio svoju nevinost dokazati na sudu. Također smatra da mu se trebalo cijeniti to što je tijekom iznošenja obrane sam priznao da je imao u rukama pištolj, iako se ta okolnost nije vidjela na reproduciranoj snimci, zbog čega sve tvrdi da mu je sud prilikom odmjeravanja kazne trebao izreći kazne zatvora u kraćem vremenskom trajanju i to za svako pojedino djelo, kao i jedinstvenu kaznu zatvora.

Razmotrivši odluku suda prvog stupnja o kaznenoj sankciji, ovaj sud prihvaća sva utvrđenja tog suda o činjenicama koje utječu da kazna po vrsti i mjeri bude lakša ili teža za počinitelja, i te su okolnosti, po mišljenju ovog suda, pravilno ocijenjene i njihova preocjena nije potrebna.

Upravo sve okolnosti koje u svojoj žalbi ističe državni odvjetnik sud prvog stupnja je uzeo u obzir prilikom odmjeravanja kazne (stupanj krivnje, pogibeljnost počinjenih djela, posebno izražena upornost optuženika, način izvršenja djela), te je o istima u dovoljnoj mjeri vodio računa, dok okolnosti koje u svojoj žalbi ističe optuženik, po svom karakteru, ne predstavljaju takve okolnosti koje bi utjecale na izricanje blažih pojedinačnih i jedinstvene kazne od onih iz pobijane presude.

Stoga, a kako ni u žalbi optuženika, a ni u žalbi državnog odvjetnika nije iznesena niti jedna nova i relevantna okolnost, i po ocjeni ovog suda, u konkretnom slučaju, kazna zatvora u trajanju od četrnaest godina, utvrđena za kazneno djelo iz čl. 120. st. 1. OKZRH i kazna zatvora u trajanju od devet godina, utvrđena za kazneno djelo iz čl. 122. OKZRH, te izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju od petnaest godina, predstavljaju kazne u svemu primjerene i dostatne za ostvarenje svih vidova zakonske svrhe kažnjavanja. U izrečenu jedinstvenu kaznu zatvora, ispravno je, temeljem čl. 45. st. 1. OKZRH, uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 12. lipnja 2005. godine pa nadalje.

Iz navedenih razloga, nisu osnovane žalbe državnog odvjetnika i optuženika zbog odluke o kazni.

Kako, dakle, žalbe optuženika i državnog odvjetnika nisu osnovane, a ispitivanjem pobijane presude, na temelju čl. 379. st. 1. ZKP, nisu nađene povrede zakona na čije postojanje sud drugog stupnja pazi po službenoj dužnosti, to je na temelju čl. 387. ZKP, odlučeno kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, 25. travnja 2006. godine

Zapisničar:
Gordana Korotaj, v.r.

Predsjednik vijeća:
Milan Gudelj, v.r.

Suglasnost ovog prijepisa s izvornikom ovjerava
Voditelj Pisarnice za prijepis i otpremu:

Štefica Klepac

